

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-21P/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523201086
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7523201086.5

Uznesenie

Mestský súd Košice vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX a A. B., nar. X.X.XXXX, obaja t. č. Centrum pre deti a rodiny Košická Nová Ves, zastúpení kolíznym opatrovníkom C. D. C., vyššou súdnou úradníčkou Mestského súdu Košice, deti rodičov: matky E. B., nar. X.XX.XXXX, bytom F. G. X, B., zast. JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, so sídlom Bajzova 2, Košice, a otca H. B., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Košice – okolie, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. N a r i a d' u j e neodkladné opatrenie, ktorým umiestňuje maloletého A. B., nar. X.X.XXXX a maloletého A. B., nar. X.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny J. K. B., E. XX/X, J.. Určuje, že neodkladné opatrenie podľa tohto výroku bude trvať najdlhšie po dobu šiestich mesiacov od jeho nariadenia.

II. N a r i a d' u j e neodkladné opatrenie, ktorým otcovi zakazuje styk s maloletými deťmi do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podal dňa 21.2.2023 návrh na tunajší súd na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom A. a A..

Návrh odôvodnil tým, že maloleté deti sa nachádzajú v L. Košická Nová Ves vzhľadom na predchádzajúce konania vo veci a momentálne nie je možný ich návrat do domáceho prostredia, keďže deti matku odmietajú a výchovné prostredie u otca nie je vhodné.

2. Dňa 11.5.2023 podal úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v prebiehajúcom konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, ktorým žiadal, aby súd dočasne umiestnil maloletých do CDR Košická Nová Ves a počas trvania neodkladného opatrenia upravil styk otca s maloletými deťmi v trvaní jednej hodiny jedenkrát do týždňa.

Návrh podal z dôvodu, že končila doba trvania uloženého výchovného opatrenia chlapcom vo forme pobytu v CDR a zároveň nepominuli dôvody, pre ktoré boli maloleté deti vyňaté z rodinného prostredia a umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

3. Uznesením zo dňa 15.5.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne umiestnil maloleté deti do starostlivosti L. Košická Nová Ves najdlhšie na dobu šiestich mesiacov.

Obom rodičom uložil výchovné opatrenie vo forme spoločného odborného poradenstva s maloletými deťmi v CDR Košická Nová Ves po dobu troch mesiacov. Mimo uloženého poradenstva otcovi zakázal styk s maloletými deťmi.

4. Z obsahu celej spisovej dokumentácie týkajúcej sa starostlivosti súdov o maloletých zistil súd nasledovnú genézu veci:

Okresný súd Košice - okolie

8/2018 – 9P/17/2018 - úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom do rozvodu manželstva – schválená dohoda rodičov, podľa ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,
9/2018 – 9P/16/2018 - rozvod manželstva a úpp rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, kde boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,
11/2018 – 9P/354/2018 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 12/2018 zamietnuté,
4/2019 – 9P/102/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil úpravu práv a povinností k maloletým deťom – zastavené
9/2019 – 18P/92/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 11/2019 zamietnuté,
7/2020 – 19P/209/2020 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zamietnuté a vec prikázaná rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach na konanie Okresnému súdu Košice II.

Okresný súd Košice II

3/2021 - 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zmenené v rámci odvolacieho konania 6/2021 tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý.
Na základe predmetného neodkladného opatrenia sa deti o uvedenej doby nachádzali v osobnej starostlivosti otca, ktorý ich ani po zmene neodkladného opatrenia matke neodovzdal a kontakt s deťmi jej neumožnil.

10/2021 – 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli deti odňaté zo starostlivosti rodičov a umiestnené v Liečebno – výchovnom sanatóriu Košice – Barca, následne OS KE II postúpil tunajšiemu súdu podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom vo forme pobytu v predmetnom sanatóriu (zapísané na OS KE – okolie pod 19P/205/2021).

Krajský súd Košice:

8/2022 – 8CoP/180/2022-489 - nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloletý A. a A. zverení do dočasnej starostlivosti CDR Košická Nová Ves do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 19P/205/2021.

Okresný súd Košice – okolie:

2/2023 – 21P/36/2023 – úradom práce, sociálnych vecí a rodiny podaný nový návrh na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým.

4/2023 - 19P/205/2021 – uznesenie o zastavení konania o uloženie výchovného opatrenia z dôvodu, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo konanie začaté.

5. Z obsahu správ CDR Košická Nová Ves o priebehu stretnutí maloletých s otcom v dátumoch od 17.5.2023 do 14.9.2023 súd zistil, že všetky stretnutia prebehli za účasti pracovníčky CDR. Niektoré stretnutia prebehli bezproblémovo, otec sa so synmi bavil o bežných veciach, deti na otca reagovali dobre, zo stretnutí mali radosť. Na stretnutí dňa 17.5.2023 otec preberal pred maloletými deťmi situáciu ich umiestnenia v CDR, útočil slovne na adresu neprítomnej sociálnej pracovníčky a matky. Na chlapcov bol badateľný diskomfort z celej situácie, bolo značné, že sa cítia neprijemne. Otec vulgárne nadával, nevedel sa ovládať. Dávid celú situáciu znášal horšie ako A., bol veľmi nervózny, celý sčervenel a triasol sa. A. sa len prizeral a tváril sa neutrálne. Na stretnutiach otec opakovane spochybňoval možnosť chlapcov pokračovať v štúdiu na gymnáziu, Dominik následne od tohto zámeru upustil. Otec mu radil študovať radšej ruštinu. Otec ich nabádal študovať za policajtov, resp. v štátnej správe, aby mohli ísť do dôchodku, prípadne za mäsiarov, rušňovodičov.

6. Z obsahu správ CDR Košická Nová Ves o priebehu stretnutí maloletých s matkou v dátumoch od 22.3.2023 do 13.9.2023 súd zistil, že interakcia matky s deťmi sa postupne zlepšovala, avšak zo strany chlapcov bola stále nedostatočná. Chlapci veľmi dobre reagovali na prítomnosť mladšieho brata H., tešili sa mu. S matkou komunikovali v nevyhnutnej miere, a to najmä v prípade, ak sa stretnutia uskutočnili v priestoroch CDR. V prípade stretnutí mimo priestorov CDR bola atmosféra badateľne lepšia.

7. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 3.10.2023 súd zistil, že úrad dňa 26.9.2023 vykonal pohovor s maloletými deťmi s každým samostatne za prítomnosti pracovníčky Centra pre deti a rodinu Košická Nová Ves. Maloletý A. sa vyjadril, že v škole sa neudialo nič nové. V domčeku mali opekačku bol tam s nimi aj otec, bolo to dobré. Keď prišla za nimi mama, prišiel aj brat H., boli na ihrisku, kopali si loptu. Na otázku, aký vzťah má s rodičmi, odpovedal, že s otcom má lepší vzťah, chce byť u neho, s mamou má taký istý vzťah ako predtým.

Maloletý A. sa vyjadril, že sa nič u neho nezmenilo, chcel by ísť k otcovi, je mu u neho dobre.

Úrad aj naďalej zastáva názor, že nepominuli dôvody, pre ktoré boli maloleté deti vyňaté z rodinného prostredia a umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

8. Dňa 8.11.2023 bol na tunajšom súde uskutočnený výsluch maloletých detí za prítomnosti sudkyne a kolízneho opatrovníka. Z dôvodu dôvernosti vykonaného rozhovoru nie je možné uviesť podrobnosti vykonaného rozhovoru, avšak spoločne s deťmi bol na konci rozhovoru odsúhlasený záver, ktorý je možné prezentovať ostatným účastníkom konania. Záverom vykonaného rozhovoru je, že deti nechcú zostať v CDR, nechcú sa ani vrátiť do domácnosti matky. V prípade návratu do domácnosti matky by možno boli schopní rešpektovať pravidlá fungovania v domácnosti matky, v závislosti od správania sa ostatných osôb v domácnosti.

9. Z výsluchu matky vykonaného na súde dňa 9.11.2023 súd zistil, že stretnutia s deťmi v súčasnosti prebiehajú a z pohľadu matky sa ich vzťah o trochu zlepšil, ale v súčasnosti to ešte nie je v stave na návrat detí do domácnosti matky. Matka skutočnosť, že k 15.11.2023 končí platnosť nariadeného neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa deti nachádzajú v CDR chcela prebrať s deťmi s tým, že následne doručí súdu svoje písomné vyjadrenie.

10. Z písomného vyjadrenia matky zo dňa 10.11.2023 súd zistil, že keďže sa deti už v minulosti vyjadrili, že by z matkinej domácnosti utiekli, alebo by zničili celé zariadenie domu, nechodili by do školy a podobne, matka potrebuje vedieť, že deti sú aspoň ochotné začleniť sa do bežného fungovania v rodine.

Pretože jej to časový rozvrh Centra umožnil, bola ich ešte dňa 09.11.2023 navštíviť a porozprávať sa o tom, či si vedia predstaviť, že budú spolu zdieľať spoločnú domácnosť.

Maloletý A. na to odpovedal, že asi nie a vôbec si nevie predstaviť, že už budúci týždeň, alebo v blízkej budúcnosti. Maloletý A. sa na matku ani nepozrel, iba sedel a tvrdil, že určite k matke ísť nechce.

Pretože maloletí matku stále neuznávajú ako autoritu, nevie si predstaviť, aby za daného stavu dokázala udržať maloletých vo svojej domácnosti.

Zároveň však zdôrazňuje, že bez ohľadu na to, či deti ostanú na základe rozhodnutia súdu v Centre, alebo sa vrátia k matke, za primárny pokladá zákaz styku otca s maloletými deťmi. Bolo preukázané, že otec má na deti tak výrazne negatívny vplyv, že akýkoľvek, hoci aj len krátkodobý výchovný vplyv na deti, by mal katastrofálne a nezvratné následky. Tým by sa úplne vylúčila možnosť, aby matka s deťmi ďalej pracovala a do budúca si s nimi vybuodovala pozitívne emočné väzby.

11. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Podľa § 367 ods. 1, 2 a 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(2) Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

18. Cieľom neodkladných opatrení v občianskom konaní je usporiadať dočasne pomery medzi účastníkmi a umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Pri nariaďovaní neodkladných opatrení v konaní starostlivosti o maloletých postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.

19. Maloleté deti sa v súčasnosti nachádzajú v CDR Košická Nová Ves na základe uznesenia tunajšieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktorého platnosť skončí dňom 15.11.2023. Súd má za to, že v konaní pretrváva naliehavosť úpravy pomerov daná záujmom maloletých detí na vytváraní citovej väzby k matke. Z obsahu pripojenej spisovej dokumentácie maloletých detí vyplýva, že rodičia spolu nežijú, vzťahy medzi nimi sú dlhodobé problematické, až extrémne, ich podania obsahujú úplné protichodné tvrdenia, odlišné hodnotenie tých istých situácií a nie sú schopní konštruktívne komunikovať o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. K úprave vzťahov medzi rodičmi a ich vzájomnej spolupráci v záujme maloletých detí napriek všetkému vyvinutému úsiliu súdu, úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny, prokuratúry a ostatných zúčastnených subjektov nedošlo, a to z dôvodu rozhodnutia rodičov v tejto oblasti nespolupracovať, čo nedokáže prelomiť žiadny postup autorít v konaní.

Podľa platného právneho stavu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sú maloleté deti zverenú súdnym rozhodnutím do osobnej starostlivosti matky. Súd vykonal úkony, ktoré považoval za potrebné na to, aby toho času bol návrat detí do domácnosti matky možný a realizovateľný. Keďže však z vyjadrenia matky zo dňa 10.11.2023 vyplýva, že sama matka tento návrat detí nateraz odmieta, je nevyhnutný bezodkladný zásah súdu do pomerov maloletých detí, ktorým sa zabezpečí nateraz ich zotrvanie v CDR Košická Nová Ves, kým budú realizované ďalšie opatrenia vedúce k ozdraveniu vzťahov v rodine. V súlade s § 367 ods. 2 CMP súd trvanie neodkladného opatrenia v tejto časti obmedzil na šesť mesiacov.

20. Súd usúdil, že dôvody, ktoré tu boli na zamedzenie kontaktu otca s maloletými synmi nateraz pretrvávajú. Z obsahu spisu vyplýva, že stretnutia, ktoré prebehli medzi otcom a deťmi na základe nariadeného neodkladného opatrenia sa nezaobišli bez nezdravých prejavov správania sa otca, ktorým boli deti opätovne vystavené. V dôsledku vplyvu otca deti začali spochybňovať svoju voľbu ďalšieho štúdia. Počas uvedených stretnutí nebol otec schopný preklenúť svoje nezdravé rodičovské postupy a súd má za to, že deti opätovne vystavil vplyvu, kvôli ktorému u nich nastali tak závažné výchovné problémy, že museli byť v konečnom dôsledku odňaté z rodiny. Súd je presvedčený o tom, že otec svojím vplyvom na deti marí všetky pokusy o nápravu situácie v rodine.

Z uvedených dôvodov zakázal styk otca s deťmi do právoplatného skončenia tejto veci.

21. Keďže matka deklarovala vôľu ďalej pracovať na svojom vzťahu s deťmi a vyjadrila sa, že z jej pohľadu postačí zotrvanie detí v CDR po dobu troch mesiacov, súd bude v ďalšom konaní sledovať,

ako tento proces napreduje. Za uvedeným účelom vyzve matku každý mesiac na oznámenie, či dôvody nariadenia neodkladného opatrenia trvajú a či nie sú dôvody na zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 363 CMP.

Matke bolo súdom jasne ozrejmene, že podľa platného právneho stavu by deti po prepustení z CDR museli ísť do starostlivosti matky, ktorá bude od daného momentu zodpovedná za ich výchovu, bezpečnosť a riadne vzdelanie. Za účelom aby nedošlo k mareniu ďalšieho času, ktorý deti strávia v CDR (aj vo svetle skutočnosti, že sa blíži obdobie výberu ich ďalšieho štúdia, ktoré je veľmi dôležitým míľnikom vo vzdelaní dieťaťa), súd matku každý mesiac vyzve na podanie vyjadrenia, na základe ktorého bude súd pozorne sledovať ďalší vývoj situácie a každý mesiac osobitne posudzovať nutnosť trvania nariadeného neodkladného opatrenia. Všetky uvedené kroky boli vykonané za účelom sanácie rodinných vzťahov maloletých detí pred nariadením ústavnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutkový stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).